U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **AVS TRANSPORT s. r. o.**, se sídlem Podzimní 2425, Uherský Brod, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. 9. 2016, č. j. 29 A 66/2014 - 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobci **se vrací** soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Luhačovice ze dne 11. 2. 2014, č. j. MULU 2383/2014, byl žalobce (dále „stěžovatel“) shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), a byla mu uložena pokuta ve výši 2 000 Kč.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 7. 2014, č. j. KUZL-23133/2014, výrokovou část rozhodnutí městského úřadu upravil tak, že specifikoval povinnosti, které měl stěžovatel jakožto provozovatel vozidla porušit: nezajistil, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť blíže nezjištěný řidič s vozidlem dne 3. 7. 2013 zastavil a stál na travnaté ploše před placeným parkovištěm v rozporu s § 27 odst. 1 písm. r) zákona o silničním provozu.

[3] Krajský soud v Brně (dále „krajský soud“) rozsudkem ze dne 13. 9. 2016, č. j. 29 A 66/2014 - 31, žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 6. 10. 2016 (doručenka na č. l. 34 spisu krajského soudu).

[4] Dne 20. 10. 2016 byla na elektronickou podatelnu Nejvyššího správního soudu doručena z e-mailové adresy neutralni@centrum.cz blanketní kasační stížnost proti shora uvedenému rozsudku krajského soudu. Toto podání nebylo opatřeno elektronickým podpisem.

[5] Dne 21. 10. 2016 zaslal stěžovatelův zástupce krajskému soudu prostřednictvím datové schránky blanketní kasační stížnost proti shora uvedenému rozsudku krajského soudu (záznam o ověření elektronického podání na č. l. 35 spisu krajského soudu). Krajský soud ji následně přípisem ze dne 25. 10. 2016 odeslal Nejvyššímu správnímu soudu, kam byla doručena dne 1. 11. 2016.

II.

[6] Při posuzování kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že byla podána opožděně.

[7] Rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen dne 6. 10. 2016. Posledním dnem lhůty k podání kasační stížnosti byl s ohledem na zákonem stanovenou dvoutýdenní lhůtu k podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) čtvrtek 20. 10. 2016. Tento den byla ovšem Nejvyššímu správnímu soudu zaslána pouze blanketní kasační stížnost prostřednictvím e-mailu bez elektronického podpisu. O den později, čili již po uplynutí zákonem stanovené lhůty, byla na krajský soud prostřednictvím datové zprávy podána prakticky totožná blanketní kasační stížnost. Ta byla sama o sobě opožděná, zároveň ji nelze chápat jako potvrzení podání učiněného o den dříve přímo k Nejvyššímu správnímu soudu.

[8] Podle § 37 odst. 2 s. ř. s. ve znění účinném od 19. 9. 2016, aplikovatelném v nyní posuzované věci, platí: „*Podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě. Bylo-li takové podání učiněno v jiné formě, musí být do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jinak se k němu nepřihlíží*“.

[9] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, zda muselo být podání ze dne 20. 10. 2016 vůbec potvrzeno ve smyslu § 37 odst. 2 s. ř. s., aby k němu mohl soud přihlížet.

[10] První věta citovaného ustanovení ve znění účinném do 18. 9. 2016 zněla následovně: „*Podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona*“. Tímto zvláštním zákonem byl podle poznámky pod čarou zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu). Za tohoto dřívějšího znění § 37 odst. 2 věty první s. ř. s. bylo nesporné, že se k podání obsahujícímu úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, zaslanému e-mailem bez elektronického podpisu, které nebylo potvrzeno podle věty druhé, nepřihlíží a

žádné řízení se o něm vůbec nezahajuje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2016, č. j. 2 As 136/2016 - 35, bod 8).

[11] Jak vyplývá ze srovnání obou citovaných znění, od 19. 9. 2016 již není ve větě první uvedeno „*v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona*“, nýbrž pouze „*v elektronické formě*“. K této změně došlo v souvislosti se zrušením zákona o elektronickém podpisu a nabytím účinnosti zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, a souvisejícího zákona č. 298/2016 Sb.

[12] Nejvyšší správní soud má za to, že uvedená novelizace § 37 odst. 2 věty první s. ř. s. nic nezměnila na povinnosti potvrdit podání kasační stížnosti zaslané soudu e-mailem bez elektronického podpisu podle § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s. Zaprvé, z důvodové zprávy k zákonu č. 298/2016 Sb. vyplývá, že smyslem změny je toliko vypuštění duplicitního požadavku na podepsání elektronického podání pro nadbytečnost. Úmysl zákonodárce byl tedy toliko „kosmetického“ rázu. Zadruhé, lze poukázat na analogickou úpravu v zákoně č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, podle jehož § 42 odst. 2 se k nepotvrzenému (respektive – jazykem odkazovaného ustanovení – nedoplněnému) podání obsahujícímu návrh ve věci samé učiněnému v elektronické podobě nepřihlíží. Výjimku tvoří právě zákonným způsobem podepsaná podání v elektronické podobě (§ 42 odst. 3 občanského soudního řádu). Zejména se však nic nezměnilo na smyslu tohoto požadavku obsaženého v § 37 s. ř. s., „*kterým je identifikace podatele a autenticita podání (a to skrze vlastnoruční podpis, identifikaci vlastní osoby při sepisu protokolu či skrze elektronický podpis). Soudní řád správní požadavek zvláštní formy podání vztahuje jen na vybraná podání, jejichž důležitost odůvodňuje zájem na formě, která umožňuje identifikaci podatele a autenticitu podání. U dalších podání, která se zpravidla váží na již zahájená řízení, se lze spokojit s tím, že podatel je dostatečně identifikován již samotným povědomím o řízení, k němuž se podání váže; o identitě podatele tak nevyvstávají žádné pochybnosti*“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 3. 2016, č. j. 8 As 78/2015 - 22, č. 3411/2016 Sb. NSS, bod 21). I po účinnosti uvedené novely tedy platí, že pokud je kasační stížnost podána prostřednictvím e-mailu, aniž by byl jeho odesílatel autentizován, což je i tento případ, vztahuje se na něj povinnost potvrdit podání soudu v třídenní lhůtě písemným podáním shodného obsahu podle § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s.

[13] Následně Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení toho, zda k takovému zákonem vyžadovanému potvrzení v nyní posuzované věci došlo, a dospěl k závěru, že nikoliv. Podle Nejvyššího správního soudu totiž vyplývá z povahy věci, že pokud je podatel povinen potvrdit podle § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s. dříve zaslané neověřené podání, musí tak učinit u soudu, kterému ono potvrzované podání předtím zaslal. Jinými slovy, pokud podatel nejprve zašle e-mailem podání jednomu soudu a později zašle totéž podání jinému soudu datovou zprávou, nelze pozdější podání vnímat jako potvrzení předchozího podání, ale jako samostatné podání, jehož včasnost bude posuzována nezávisle na včasnosti dřívějšího nepotvrzeného podání k jinému soudu.

[14] Tento výklad má i své praktické opodstatnění, neboť správní soudy se v některých případech nemusí o dříve učiněném podání k jinému soudu dozvědět. Pokud například žalobce poslední den lhůty podle § 72 odst. 1 s. ř. s. zašle e-mailem bez elektronického podpisu žalobu k místně nepříslušnému krajskému soudu, ten k němu podle § 37 odst. 2 s.

ř. s. do jeho potvrzení nemůže přihlížet. V případě, že žalobce o den později zašle téže podání místně příslušnému krajskému soudu, ten se bez upozornění žalobcem objektivně nemůže dozvědět o dříve učiněném podání u jiného soudu, a tak žalobu jako opožděnou odmítne. Pokud by měl být § 37 odst. 2 s. ř. s. vykládán tak, že opožděná žaloba podaná u jednoho soudu je potvrzením totožné, dříve podané, žaloby u jiného soudu, muselo by být rozhodnutí krajského soudu v uvedeném příkladu nutně zrušeno pro nezákonnost, třebaže krajský soud postupoval za jemu známých skutkových okolností zcela správně. Skutečnost, že nevěděl o žalobě podané k jinému soudu (ať už k jinému krajskému soudu, či dokonce k některému okresnímu či obvodnímu soudu), přitom nemohl nijak ovlivnit, leda by se před odmítnutím žaloby pro opožděnost informoval u všech ostatních soudů, zda někde nečeká na potvrzení žaloba shodného obsahu. V případě žaloby podané do civilního soudnictví, kde je úprava obdobná (viz výše citovaný § 42 odst. 3 občanského soudního řádu), by nastíněné praktické dopady byly s ohledem na počet civilních soudů ještě problematičtější.

[15] Nejvyšší správní soud má tedy za to, že podání učiněné způsobem, jenž vyžaduje potvrzení podle § 37 odst. 2 s. ř. s., je nutno ve stanovené třídenní lhůtě potvrdit u soudu, u něhož bylo učiněno; jinak se k němu nepřihlíží. Teprve pokud je v třídenní lhůtě zákonem stanovenou formou učiněné potvrzení původního podání odesláno témuž soudu, jemuž bylo adresováno původní podání, lze na ně nahlížet jako na účinné podání, k němuž soud již může, respektive musí přihlédnout, neboť jeho podatel se dodatečným potvrzením témuž soudu ve stanovené lhůtě autentizoval. V takovém případě musí adresovaný soud přiřknout původnímu podání účinky podání učiněného způsobem podle § 37 odst. 1 věty první s. ř. s.

[16] V nyní posuzované věci byl dne 20. 10. 2016 doručen Nejvyššímu správnímu soudu e-mail z adresy neutralni@centrum.cz obsahující blanketní kasační stížnost. Stěžovatel toto podání Nejvyššímu správnímu soudu způsobem vyžadovaným § 37 odst. 2 větou druhou s. ř. s. a ve lhůtě stanovené tímto ustanovením nepotvrdil. Krajský soud blanketní kasační stížnost, která měla být požadovaným potvrzením, obdržel v pátek 21. 10. 2016 a odeslal ji Nejvyššímu správnímu soudu, a to nejdříve dne 25. 10. 2016, tedy již po uplynutí zákonem stanovené třídenní lhůty. Opožděnost potvrzujícího podání však nelze klást k tíži krajskému soudu, který ji Nejvyššímu správnímu soudu přeposlal bez zbytečného odkladu, ale stěžovateli, který ji způsobil tím, že potvrzení e-mailového podání zaslal jinému soudu než soudu, jemuž měl své e-mailové podání v třídenní lhůtě potvrdit (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2009, sp. zn. I. ÚS 669/09). Nejvyšší správní soud proto k tomuto včas nepotvrzenému e-mailovému podání podle § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s. nemůže přihlížet.

[17] Fakticky totožnou kasační stížnost podanou způsobem nevyžadujícím potvrzení podání u krajského soudu dne 21. 10. 2016 je tak třeba považovat s ohledem na výše uvedené za samostatnou kasační stížnost. Napadený rozsudek byl stěžovateli doručen dne 6. 10. 2016; tato kasační stížnost byla tedy podána opožděně.

[18] Podle Nejvyššího správního soudu výše uvedený výklad není v rozporu s právem stěžovatele na přístup k soudu. Právo na přístup k soudu není absolutní a může být předmětem omezení, která ho však nesmí omezit takovým způsobem nebo v takové míře,

že by zasáhla samou podstatu tohoto práva (viz např. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 23. 6. 2016 ve věci *Baka proti Maďarsku*, č. stížnosti 20261/12, bod 120, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 8. 2016, sp. zn. II. ÚS 1178/16). Povinnost potvrdit podání ke stejnému soudu, jemuž bylo adresováno potvrzované podání, jistě takto limitujícím omezením není, neboť je přiměřeně odůvodněna legitimním zájmem, aby soud rozhodoval pouze o podání, u nějž je skutečně prokazatelně uvedeno, kdo jej činí (srov. též požadavek na včasné doplnění kasační stížnosti přímo u Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 25. 2. 2016, č. j. 1 Ads 306/2015 - 22, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta pro zjevnou neopodstatněnost usnesením Ústavního soudu ze dne 24. 5. 2016, sp. zn. I. ÚS 1600/16).

[19] Zároveň jde o omezení, které takřka nijak nesnižuje procesní komfort účastníků. Soudní řád správní zná výjimky z požadavku na podání žaloby či kasační stížnosti přímo u věcně a místně příslušného soudu, které jsou odůvodněny zjednodušením řízení pro účastníky a možnou nejasností výkladu procesních ustanovení upravujících správný postup a tím, že by účastník, který se v nich nezorientuje, neměl automaticky „ztratit lhůtu“ (viz např. § 106 odst. 4 s. ř. s.). Na rozdíl od těchto výjimek by však umožnění doplnit včas podané nepotvrzené e-mailové podání u libovolného správního soudu, či dokonce u libovolného soudu vůbec, takřka nijak nezvýšilo procesní komfort účastníků a nesnížilo „práh“ přístupnosti správního soudnictví. Zatímco totiž podání k jinému než věcně či místně příslušnému soudu může být způsobeno nedostatečnou orientací v procesních ustanoveních či obdobnými důvody, podání včasného e-mailového podání jednomu soudu a jeho potvrzení u soudu jiného nelze dost dobře zdůvodnit ničím jiným než snahou o procesní obstrukce či administrativní chybou na straně stěžovatelova právního zástupce.

[20] Tento případ je navíc třeba skutkově odlišit od věci rozhodnuté nálezem Ústavního soudu ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. I. ÚS 955/16, jímž Ústavní soud zrušil usnesení Nejvyššího správního soudu, kterým byla kasační stížnost taktéž odmítnuta pro opožděnost. V odkazovaném případě totiž byla – na rozdíl od nyní posuzované věci – kasační stížnost podána e-mailem bez elektronického podpisu jak ke krajskému soudu, tak k Nejvyššímu správnímu soudu, a pokud tedy byla ve stanovené třídenní lhůtě potvrzena u krajského soudu, bylo tak učiněno u soudu, jemuž bylo zasláno původní, potvrzované podání. Kasační stížnost přitom mohla být podána i u krajského soudu na základě § 106 odst. 4 s. ř. s.

[21] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podanou u krajského soudu dne 21. 10. 2016 podle § 46 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl pro opožděnost. Nejvyšší správní soud stěžovatele již nevyzýval k odstranění vad blanketní kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu, neboť na závěru o její opožděnosti by to již nic nemohlo změnit. K podání učiněnému dne 20. 10. 2016 e-mailem bez elektronického podpisu k Nejvyššímu správnímu soudu pak nijak nepřihlížel, neboť bylo u tohoto soudu potvrzeno až po uplynutí třídenní lhůty podle § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s.

[22] Protože kasační stížnost byla odmítnuta, žádný z účastníků řízení o kasační stížnosti nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ze stejného důvodu Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 10 odst. 3 věty třetí zákona

č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, o vrácení zaplaceného soudního poplatku za kasační stížnost.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2016

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu